

СТАНОВИЩЕ

на

Доц. д-р ПЕТЪР ЦАНКОВ МАРКОВ, дм

акушер-гинеколог,

Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ „Токуда“, София

Външен член на Научно жури

Съгласно заповед: Р – 109-153/14.04.2022г.

за защита на дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

при катедра “Акушерство и Гинекология”,

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна

В област на висшето образование 7. “Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Акушерство и гинекология“

с тема: ГЕНИТОУРИНАРЕН СИНДРОМ НА МЕНОПАУЗАТА ПРИ ЖЕНИ СЛЕД ХОРМОНАЛНА, ХИРУРГИЧНА И ЛЪЧЕВА КАСТРАЦИЯ

на д-р ПАВЕЛ ПЕТРОВ ДОБРЕВ

По процедурата:

Спазени са регламентите на Закона за развитие на Академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложението му в МУ – Варна, съответно - клаузите за защита на дисертационен труд за придобиване на научна степен „Доктор“.

I. Структура на дисертацията

Дисертационният труд съдържа 122 страници, включващи 15 фигури и 21 таблици, карта за проучване. Цитирани са 167 литературни източника, от които 16 - на кирилица и 151 – на латиница.

Трудът включва следните раздели: литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, изводи, заключение, приноси, публикации и библиография.

Д-р Добрев е формулирал 8 задачи, обхванал е и проучил контингент от 67 пациентки, направил е 9 извода, на базата на които е формулирал съответните приноси.

II. Актуалност на дисертационния труд

Генитоуринарният синдром, свързан с хормонален дефицит е комплекс от урологични, сексуални прояви и общ вулво-вагинален дискомфорт, който може в значителна степен да влоши качеството на живот на пациентките и да се отрази на тяхната психическа устойчивост. Поради чувствителността при обсъждане на този тип симптоми в комуникацията между лекар и пациент, в много случаи е налице хиподиагностика на този проблем и тенденция за подценяване на неговата значимост. Въпреки, че това състояние е типично и преимуществено характерно за жени след менопаузална възраст, то са налице и редица случаи, при които то може да се появи и при млади пациентки, поради различни причини. При тези случаи е по-изразена тежестта на симптоматиката и субективното отражение върху качеството на живота им е по-изявено. Най-честите причини за поява на генитоуринарен синдром, свързан с хормонален дефицит при млади пациентки са ятрогенните, т.е. при тях хипоестрогенизмът е индуциран чрез медикаментозно, лъчево или хирургично въздействие. Дисертационният труд на д-р Добрев се фокусира именно върху този контингент от пациентки, които са в млада възраст, но поради наличие на онкологично заболяване се налага да претърпят медикаментозна, лъчева или хирургична кастрация, което неминуемо води до проява уринарни смущения, вулво-вагинален дискомфорт, сухота, диспареуния и други сексуални смущения, понижаване на самочувствието, загуба на либидо, депресивни състояния и пр. Поради практическите трудности при обсъждането и диагнозата на този синдром, както и сравнително редките клинични проучвания, особено при жени в млада възраст, е налице недостатъчна информация както за лекарите, така и за пациентките, което логично води до игнориране на проблема.

Ето защо, в този контекст, още по-ясно се очертават ползите от един такъв научен труд, особено когато той е добре обективизиран, достатъчно задълбочен и базиран на доказателства, както в случая.

III. Аналитична характеристика на дисертационния труд

В своето проучване, д-р Добрев си поставя за цел да проучи честотата и различните проявления на синдрома на генитоуринарна атрофия след хирургична и лекарствена (хормонална и химиотерапевтична) кастрация.

Проучването е проспективно и завършено до 2021г., като обхваща контингент от 67 пациентки, на възраст 30-45 години, разделени в две групи. При едната група (52.2%) е налице хирургична кастрация, а при другата група (47.8%) е индуцирана медикаментозна менопауза. Двете групи са с приблизително еднаква численост. Основните онкологични заболявания, които са причина за проведената терапия и съответно последвалата я ятрогенна менопауза, са рак на гърдата, рак на маточната шийка и рак на яйчника.

Направен е сравнителен анализ от приложението на двата вида терапия, като са използвани съответните статистически методи.

Резултатите от проучването показват, че при всички случаи е налице поява и развитие на различни по степен усложнения, свързани с генитоуринарният синдром при млади пациентки, подложени на терапия за онкологично заболяване, която води до

отнемане на яйчниковата функция (хипоестрогенизъм). Хирургичната кастрация е свързана с по-чести и с по-висока степен на тежест симптоми като: алкализация на влагалищното рН, сухота, диспареуния, никтурия, стрес-инконтиненция.

Въз основа на тези резултати, авторът стига до заключението, че двете основни онкологични заболявания, които могат да засегнат по-млади жени със запазена яйчникова функция са карцином на маточната шийка и карцином на млечната жлеза. Пациентките с хирургична кастрация (двустранна аднексектомия) имат по-изразена симптоматика на генитоуринарен синдром и по-влошено качество на живот. Затова и препоръката, която авторът отправя е да се стимулират директивите към органосъхраняващи хирургични интервенции в случаите с карцином на маточната шийка и карцином на гърдата при млади пациентки.

Приложните приноси обективизират стойността на проучването, в което редица изследвания са проведени за първи път в България.

Д-р Добрев е представил три публикации, свързани с дисертационния труд.

IV. Заключение

Дисертационният труд на д-р Павел Добрев представлява отлично завършено проучване, посветено на значим, но често подценяван проблем, свързан с развитието и последиците от генитоуринарния синдром при млади пациентки с ятрогенно индуцирана менопауза, вследствие на терапия за онкологично заболяване. Този труд притежава необходимите качества – значимост, обхват, оригиналност и задълбоченост, което прави авторът му достоен за придобиване на научна степен „Доктор“.

Въз основа на изложеното, препоръчвам на почитаемите членове на Научното жури да оценят по достойнство и като отговарящ на националните ни и на европейските критерии за количество и качество, дисертационен труд на д-р Павел Петров Добрев, и **да гласуват положително** за удостояването му с образователната и научна степен „Доктор“, област на висше образование 7. “Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. “Медицина” и научна специалност “Акушерство и Гинекология”.

06.06.2022 г.

Изготвил становището:.....

/Доц. д-р Петър Марков, дм/